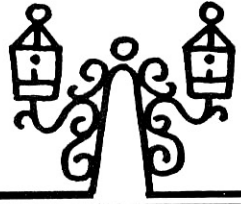

Maan toivot vappuna

Panu

Silmään sattui (niin että säkenöi!) uutinen 32 vuoden takaa. Siinä kerrotaan, kuinka silloiset arkkitehtiylioppilaat olivat järjestäneet vappuna vanhojen puotalojen puolesta mielenosoituksen nimeltä **In memoriam, vanha Oulu.**

Kaupunkia oli vappupäivänä kierrellyt omituinen surusaattue, jonka kärjessä kannettiin revityn Oulun vertauskuvana tervaportaritalon julkisivun kappaletta, jota seurasi surumielisen musiikin tahdissa asteleva mustapukuinen saattojoukkue. Kulkue oli kai sitten päätynyt Otto Karhin puistoon, jossa Nimestön Arkkitehtiylioppilas oli pitänyt tulipunaisen palopuheen.

Puhujan huolen aiheena oli ollut Oulun vanhojen puurakennusten muuttuminen hellapuiksi.

Lienen ollut suksimassa Kempeleenlahden jäällä, kuten tapa on ollut vapusta vappuun, muuten kai kyllä muistaisin mokoman marssin!

Vuonna 1962? Eiköhän vain juuri sinä keväänä säretty Oulun Vanha apteekki, se suuri vanha "Engelin tyyliin prykätty" porvaristalo, joka komeili korkean kivijalan päällä silloisen Liitonkulman ja nykyisen Mustan Pörssin välissä vastapäätä Toppe-liustaloo!

Muistan, että se tapahtui niin äkkiä, että kun sen sattumalta huomasin ja kiiruhdin paikalle löytäkseni edes jonkun puukoristeen muistoksi

monien muistojen talosta, huomasin myöhästyneeni. Arkkitehtipiskelijat olivat olleet vikkellämpiä, ja niinpä heidän opinpäämajansa sisältöloja kauan komisti kadehdittavan komea puupilasteri, valokuvien lisäksi ainoa puinen muisto Oulun Vanhasta apteekista. Liekö vieläkin talalla! Kaikki muu Oulun puusesta Vanhasta apteekista säilynyt on Turun apteekkimuseossa, mm. alkuperäinen (oululainen) lääketieteen jumalan **Aesculapiuksen** patsas (Oulu-lehti 6. ja 13.4.86), joka oli esikuvana sille patsaalle, jonka tuntemattomat huligaanit viime syksynä särkivät revittyään sen irti Pakkahuoneen ja Torikatujen kulmauksessa olevan ent. apteekkitalon seinästä.

Taisi olla seuraava vuosi, kun Oulu havahtui sen veran, että asetti ensimmäisen vanhojen rakennusten inventointitoimikunnan, jonka johtoon tuli Pohjois-Pohjanmaan museon johtaja Ahti Paulaharju. Ja niin tehtiin ensimmäinen luettelo säilyttämisen arvoisista taloista . . .

Sittemmin tehtiin toinen ja sitten paljon myöhemmin vielä kolmaskin. Jotain kai nekin ovat auttaneet, mutta mutta . . . Ylen oli kaukonäköinen se puhuja, joka sanoi näin: "Järkevä, pelkästään taloudelliset arvot tunnustava nyky-Oulu näyttää räksinusperinnön polttopuuarvon, nykyistä menoa jatkettaessa

ei tule viemään monta vuotta, kunnes ainakin keskikouppungin vanhat puutalot on suitsutettu savuna Oulu-yhtiön (sellainenkin meillä vielä silloin oli) lemmujen joukkoon."

Tekijä esiin! Näin isänmaan toivot, tässä tapauksessa Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston ensimmäiset vuosikurssit 1959—62. Eivät tainneet kaikki silloiset ilmинеeraajat enää muutamien vuosien kuluttua muistaa, mitä olivat olleet kannattamassa, mutta onneksi pääasia, se oikea henki ja taju puhutunkaltaisten kulttuuriarvojen ainutkertaisuudesta tuntuu periytyneen vuosikurssilta toiselle. Siitä on näyttöä erinäisten tempausten ja mielenosoitusten tapahtuma-ajoilta.

Nykyisessäkin Arkkitehtikillassa tuntuu henki olevan sellainen, että en hämmästyisi, vaikka tänäkin vappuna näkisän samanlaisen surusaaton ja kuulisin/lukisin puhutun tulipunaisia!

Lähiajan uhkakuviin kuuluu Meritulli. Paperisuunnitmat ovat kohta sellaiset, ettei niihin pysty "peekään". Jotkut viisaat ovat viritelleet keskustelua. Toivottavasti se jatkuu ja paisuu ja otetaan "ylhäällä" huomioon, sillä nyt pitää kyllä katsoa kavaus!

Muuten toivotan hauskaa vappua ja vappuamuksi toivon Kempeleenlahden etelärannalle hankiaisia!